

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: B14 Zdrowie publiczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail Rafał Filip, prof. dr hab., rafal.filip@pansjar.edu.pl
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student posiada wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka z zakresu biologii oraz wiedzę na temat zapobiegania zakażeniom.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Student posiada wiedzę na temat organizacji, struktury i finansowania systemu opieki zdrowotnej w Polsce.
2. Student posiada wiedzę o chorobach cywilizacyjnych i zawodowych oraz potrafi identyfikować czynniki ryzyka.
3. Student zna społeczny wymiar zdrowia i choroby.
4. Student zna zachowania zdrowotne związane z odżywianiem. Zasady zdrowego żywienia dzieci i dorosłych.
5. Student zna zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
6. Student potrafi wdrażać właściwe do sytuacji procedury postępowania epidemiologicznego.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
B.W2.	zagadnienia związane z funkcjonowaniem podmiotów systemu ochrony zdrowia oraz z problemami ewaluacji i kontroli w ochronie zdrowia.	K_W04
B.W3.	społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) oraz różnic społeczno-kulturowych na stan zdrowia.	K_W02
B.W5.	formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w wybranych instytucjach oraz społeczne uwarunkowania różnych form przemocy.	K_W02
B.W6.	postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia.	K_W02
B.W15.	podstawowe zagadnienia dotyczące światowych problemów zdrowotnych.	K_W02
B.W26.	pojęcie zdrowia i jego determinanty oraz choroby cywilizacyjne i zawodowe.	K_W02
B.W27.	skutki zdrowotne wywołane działaniem szkodliwych czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych na organizm, w tym zasady bezpieczeństwa własnego ratownika medycznego.	K_W02
B.W29.	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób.	K_W02
B.W30.	problematykę żywności i żywienia, higieny środowiska, higieny pracy, higieny dzieci i młodzieży oraz regulacje prawne w tym zakresie.	K_W02
B.W31.	epidemiologię chorób zakaźnych i regulacje prawne w tym zakresie.	K_W02

B.W32.	podstawowe pojęcia epidemiologiczne i podstawowe metody badań epidemiologicznych.	K_W02
B.W33.	podstawowe zagadnienia z zakresu ergonomii, w tym zasady ergonomicznej organizacji pracy.	K_W02
B.W34.	podstawy ekologii i ochrony środowiska, rodzaje zanieczyszczeń i sposoby ochrony środowiska.	K_W02
B.W37.	wpływ czynników środowiskowych na zdrowie człowieka i społeczeństwa, politykę zdrowotną państwa, programy zdrowotne oraz zagrożenia zdrowia, przy uwzględnieniu zmiennych takich jak wiek, miejsce zamieszkania, nauki lub pracy.	K_W02
B.W38	zadania nadzoru sanitarno-epidemiologicznego i Państwowej Inspekcji Sanitarnej.	K_W02
B.W40.	metody promocji zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji zdrowotnej.	K_W02
B.W43.	rodzaje zagrożeń terrorystycznych oraz zasady przeciwstawiania się atakom terrorystycznym i bioterrorystycznym, a także prawne uwarunkowania zarządzania kryzysowego.	K_W02
Umiejętności - potrafi		
B.U1.	wdrażać właściwe do sytuacji procedury postępowania epidemiologicznego.	K_U02
B.U4.	udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia.	K_U02
B.U7.	uwzględniać podczas medycznych czynności ratunkowych oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych.	K_U02
B.U8.	stosować się do zasad bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych.	K_U03
B.U18.	stosować działania na rzecz ochrony środowiska.	K_U05
B.U19.	określać wzajemne relacje między człowiekiem a środowiskiem.	K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
UWAGA!		
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	System opieki zdrowotnej w Polsce – organizacja, struktura, finansowanie. Ewaluacja i kontrola w ochronie zdrowia.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-02	Pojęcia i definicje związane ze zdrowiem i chorobą. Choroby cywilizacyjne i zawodowe - identyfikacja czynników ryzyka.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-03	Czynniki warunkujące zdrowie jednostki i populacji. Społeczny wymiar zdrowia i choroby.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-04	Podstawowe pojęcia epidemiologiczne. Epidemiologia chorób zakaźnych. Nadzór sanitarno-epidemiologiczny. Państwowa Inspekcja Sanitarna.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-05	Globalne zagrożenia zdrowia - zadania polityki zdrowotnej. Zagrożenia zdrowia ludności w Polsce.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-06	Główne problemy zdrowotne dzieci, młodzieży, dorosłych i ludzi starszych.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-07	Promocja zdrowia i profilaktyka chorób. Programy profilaktyczne. Aktywność fizyczna a zdrowie.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-08	Zachowania zdrowotne związane z odżywianiem. Zasady zdrowego żywienia dzieci i dorosłych. Nadwaga i otyłość jako problem zdrowia publicznego.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru

TP-09	Podstawy ekologii i ochrony środowiska.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-10	Ochrona zdrowia pracujących. Podstawy medycyna pracy.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
		Ćwiczenia		
TP-01	Czynniki determinujące zdrowie człowieka. Relacje między człowiekiem a środowiskiem.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia częściowe,
TP-02	Choroby cywilizacyjne - czynniki ryzyka, profilaktyka.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia częściowe,
TP-03	Palenie tytoniu jako problem zdrowia publicznego	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia częściowe,
TP-04	Alkohol jako problem zdrowia publicznego	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia częściowe,
TP-05	Narkotyki jako problem zdrowia publicznego	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia częściowe,
TP-06	Choroby układu krążenia jako problem zdrowia publicznego	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia częściowe,
TP-07	Choroby nowotworowe jako problem zdrowia publicznego	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia częściowe,

TP-08	Problemy demograficzne ludności świata.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-09	Społeczno-kulturowy i psychofizyczny wymiar zdrowia i choroby.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-10	Zdrowie dzieci i młodzieży jako problem zdrowia publicznego	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-11	Czynniki psychospołeczne a zdrowie. Zaburzenia psychiczne jako problem zdrowia publicznego.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-12	Środowiskowe zagrożenia zdrowia. Globalne i lokalne działania na rzecz ochrony środowiska.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-13	Choroby zakaźne - bezpieczeństwo zdrowia publicznego.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-14	Problemy zdrowotne i społeczne osób w wieku podeszłym.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-15	Zasady bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Kulig T., Pacian A. (red.): Zdrowie publiczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
2. Bzdęga J., Gębska-Kuczerowska A. (red): Epidemiologia w zdrowiu publicznym. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.
3. Dyaman-Sroka A., Piotrowski T.(red): Programy zdrowotne: skuteczna profilaktyka zachorowań: przykłady dobrych praktyk. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.

Literatura uzupełniająca:

1. Woynarowska B.: Edukacja zdrowotna : podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka . Wydawnictwo Naukowe PWN Lekarskie PZWL, Warszawa 2022.
2. Michalik-Marcinkowska U., Lejman P., Kulik H. (red):. Aktualne problemy gerontologii wyzwaniem dla zdrowia publicznego : wymiar społeczny. [Akapit Wydawnictwo Edukacyjne](#) Toruń ; [Wydawnictwo Wyższej Szkoły Technicznej](#), Katowice 2021.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	B.U1. B.U4. B.U7. B.U8. B.U18. B.U19.	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	B.U1. B.U4. B.U7. B.U8. B.U18. B.U19.	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
3	Przygotowanie do egzaminu	B.W2. B.W5. B.W6. B.W15. B.W26. B.W27. B.W29. B.W30. B.W31. B.W32. B.W33. B.W34. B.W37. B.W38. B.W40. B.W43.	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<ol style="list-style-type: none"> <u>ćwiczenia</u> - zaliczenie wszystkich kolokwium cząstkowych. <u>wykład</u> - aktywny udział, zadawanie pytań, dyskusja. 			
Ocena podsumowująca:			
<p><u>ćwiczenia</u> - zaliczenie na ocenę co najmniej dostateczną wszystkich zaliczeń cząstkowych w semestrze I przed sesją egzaminacyjną. Oceną końcową jest średnia ocen z wszystkich zaliczeń cząstkowych, obecność na ćwiczeniach zgodna z Regulaminem Studiów PANS w Jarosławiu, zaliczenie wszystkich kolokwium cząstkowych.</p> <p><u>wykład</u> – warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną ćwiczeń. Egzamin w semestrze I, w sesji zimowej– test jednokrotnego wyboru zawierający 60 pytań. Czas rozwiązywania testu 90 minut. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za niepoprawną odpowiedź 0 punktów. Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej. Warunkiem otrzymania oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów –poprawnych odpowiedzi) z egzaminu:</p> <p>Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach egzaminu</p> <p>Do 50% - ocena 2,0</p> <p>> 50% – 60% - ocena 3.0</p> <p>> 60% – 70% ocena 3.5</p> <p>> 70% – 80% ocena 4.0</p> <p>> 80% – 90% ocena 4.5</p> <p>powyżej 90% – ocena 5.0</p>			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
 (data, podpis Kierownika Zakładu/
 Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
 (data, podpis Koordynatora
 odpowiedzialnego za zajęcia)